

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Elazığ'ın Maden ilçesinde bulunan ve yüksek ekonomik değer taşıdığı ifade edilen maden sahasında yürütülen ihale süreci sonucunda, özel bir şirket tarafından bakır, altın ve çinko çıkarılmasının planlandığı bilinmektedir. Söz konusu faaliyet kapsamında çıkarılacak madenlerin, mevcut altyapı yerine yaklaşık 25 kilometre uzaklıktaki Gezin bölgesine taşınarak sevk edilmesi öngörülmektedir.

Bu doğrultuda Gezin Tren İstasyonu çevresinde; doğal sit alanı ve tarım arazisi niteliği taşıdığı belirtilen bölgelerde demiryolu genişletme çalışmaları, ağaç kesimleri ve çeşitli altyapı faaliyetleri yürütülmektedir. Bahsi geçen müdahalelerin, Bermaz Ovası ve Hazar Gölü havzası üzerinde doğrudan ve dolaylı etkiler yaratabileceği; su varlıkları, tarımsal üretim ve ekosistem bütünlüğü açısından ciddi riskler barındırdığı ifade edilmektedir.

Bölge halkının itirazlarına rağmen sürdürülen bu süreç, kamu yararı, çevre hakkı ve yaşam alanlarının korunması ilkeleri bakımından tartışma yaratmaktadır. Ayrıca bu bölge 2 Şubat 1971 tarihli Uluslararası RAMSAR Sözleşmesi ile 28 Aralık 1993 tarihli 3958 sayılı Sulak Alan Kanunu dayanağında 2015 yılında ulusal öneme haiz Hazar Gölü Sulak alanı kapsamındadır. Gezin havzası da bu bölgeye 300 metre kadar bir mesafededir.

Bu kapsamda;

1. Söz konusu çalışmaların gerçekleştirildiği alanların tarım arazisi ve/veya doğal sit statüsü bulunmakta mıdır? Bu alanların statüsünde herhangi bir değişiklik yapılmış mıdır?
2. Tarım arazilerinin korunmasına ilişkin mevzuat kapsamında, bu projeye hangi izinler verilmiştir? Tarım dışı kullanım izni verilmişse gerekçesi nedir?
3. Hazar Gölü havzasının su kalitesi ve ekolojik dengesi üzerindeki olası etkilere ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bilimsel bir değerlendirme veya izleme çalışması bulunmakta mıdır?

4. Ağaç kesimleri ve altyapı faaliyetleri kapsamında kaç hektarlık alan etkilenmiştir? Kesilen ağaç sayısı ve türleri nelerdir?
5. Bölge halkının itirazları Bakanlığınıza iletilmiş midir? İletildiyse bu itirazlara ilişkin hangi işlemler yapılmıştır?
6. Proje kapsamında alternatif güzergâhlar değerlendirilmiş midir? Tarım arazileri ve doğal sit alanlarını etkilemeyecek seçenekler neden tercih edilmemiştir?
7. Söz konusu faaliyetlerin Bermaz Ovası'ndaki tarımsal üretime etkisine dair bir etki analizi yapılmış mıdır?
8. Projenin kamu yararı açısından değerlendirilmesine ilişkin Bakanlığınızın görüşü nedir?
9. Tüm bu riskler göz önünde bulundurulduğunda, Gezin bölgesinde yürütülen çalışmaların durdurulmasına yönelik bir işlem tesis edilmesi planlanmakta mıdır?
10. RAMSAR sözleşmesi kapsamına dahil olan bu bölgenin maden sahasına açılmasının su kaynaklarına vereceği zararı Bakanlığınız hesaplamış mıdır? Bu zarara karşı nasıl bir önlem almayı planlamaktadır?